

بررسی فراوانی عوامل قارچی در ضایعات مشکوک به آپاندیسیت

دکتر سید جمال هاشمی (استادیار)*، عبدالناصر محمدی (دانشجو)**، دکتر سید حسین میر هندی (استادیار)*،
دکتر ساسان رضایی (استادیار)*

* واحد فارج شناسی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران

** عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی لرستان

چکیده

زمینه و هدف: تهاجم قارچ به بافت‌های بدن انسان تقریباً از اوایل سال ۱۸۰۰ میلادی شناخته شده واز سال ۱۹۰۰ به بعد گزارشات فراوان از بیماریهای قارچی ارائه شده است. در حالیکه امروزه پیشرفت‌های وسیعی در مورد درمان و پیشگیری از عفونتهای قارچی پاتوژن صورت گرفته است واز موارد بروز آن تا حدودی کاسته شده است ولی به همان نسبت بر میزان بروز عفونتهای فرصت طلب افزوده شده است. لذا با توجه به اهمیت بررسی عوامل قارچی در اعضاء مختلف از جمله دستگاه گوارش و همچنین اندک بودن مطالعات در این زمینه در ایران و جهان تصمیم به بررسی فراوانی عوامل قارچی در بیماران با ضایعات مشکوک به آپاندیسیت گرفته شد.

روش بررسی: به همین منظور این بررسی به مدت ۶ ماه بر روی بیمارانیکه دچار آپاندیسیت مشکوک می‌شدند و مورد عمل جراحی قرار می‌گرفتند انجام شد. روش مطالعه در این بررسی از نوع توصیفی - مقطوعی بوده است. از نمونه‌های جدا شده از بیماران آزمایش مستقیم و کشت بعمل آمد. نمونه‌ها بر روی محیط سابورو دکستروز آگار کلر امفنیکل دار (SC) کشت داده شدند و آزمایش مستقیم نیز با استفاده از پتاس ۱۰٪ انجام شد.

یافته‌ها: در این بررسی تعداً ۲۰۰ نمونه آپاندیسیت مشکوک جراحی شده مورد پژوهش قرار گرفت، که از این میزان تعداد ۱۰ مورد قارچ ۵ درصد جدا شد که به ترتیب شامل کاندیدا آلبیکنس (۴۰٪)، کاندیدا تروپیکالیس (۲۰٪)، گونه ژئوتربیکوم (۲۰٪)، گونه ای کرپتوکوکوس (۱۰٪) واز سایر گونه‌های مخمری (۱۰٪) بوده است.

نتیجه‌گیری: با وجودی که عوامل قارچی در ۵ درصد از آپاندیسیت‌های مشکوک بدست آمده اند، با توجه به اینکه فراوانی عوامل قارچی دریافت آپاندیس کم است و هیچکدام از بیماران سابقه مصرف دارو و بیماری‌های زمینه‌ای را ندارند در نتیجه نمی‌توان درمان داروئی را به سمت داروهای ضد قارچی سوق داده تا از میزان جراحیها کاسته شود.

کلید واژه‌ها: آپاندیسیت، کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا تروپیکالیس، کرپتوکوکوس

زمینه و هدف

تهاجم قارچ به بافت‌های بدن انسان تقریباً از اوایل سال ۱۸۰۰ میلادی شناخته شده واز سال ۱۹۰۰ به بعد گزارشات فراوان از بیماریهای قارچی ارائه شده است (۱). در حالیکه

ضایعه آپاندیس پس از جدا شدن از بیمار به دو قسمت تقسیم می شد، قسمت اول داخل ظرف حاوی فرمالین جهت بررسی پاتولوژی و قسمت دوم که مورد نظر ما بود جهت بررسی عوامل قارچی مورد استفاده قرار می گرفت. نمونه جدا شده جهت بررسی عوامل قارچی داخل ظرف حاوی سرم فیزیولوژی قرار داده می شد. با توجه به اینکه محمرها سریع الرشد هستند سریعاً اقدامات آزمایشگاهی روی نمونه انجام می شد.

نمونه آپاندیسیت را داخل یک پلیت استریل قرار داده به کمک اسکالپل و پنس، آپاندیسیت را که ساختمان لوله ای شکل دارد از هم باز کرده و بافت و مخاط داخل آنرا تکه تکه نموده و به دو روش مورد آزمایش قرار داده می شد.

آزمایش مستقیم

قسمتی از بافتها ای که به تکه های کوچک تقسیم شده اند را روی لام تمیزی قرار داده، یک قطره پتاس ۱۰٪ به آن اضافه کرده روی آن لاملی قرار می دادیم، بعد از گذشت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه نمونه های شفاف شده را با کمک عدسی ۱۰ و ۴۰ میکروسکوپ مورد آزمایش قرار می دادیم.

کشت

قسمت دیگری از بافت را روی محیط سابورو دکستروز آگار حاوی کلرآمفینیکل (SC) کشت داده و چند روز در حرارت ۳۰ درجه قرار داده می شوند، کلرآمفینیکل معمولاً به میزان ۵۰mg/lit به محیط S اضافه می شود، در حالیکه در این بررسی به علت مقاومت باکتری ها و مهار نشدن آنها از غلظت ۲۰۰ mg/lit کلرآمفینیکل استفاده شد که در این غلظت رشد باکتریها مهار و فقط قارچها رشد نمودند. نمونه ای که کشت آن مثبت شد جهت تعیین گونه مورد بررسی بیشتری قرار می گرفت.

از تمام نمونه هایی که لام مستقیم و کشت آنها مثبت بود لام پاتولوژی تهیه و با رنگ آمیزی های بافتی GMS و H&E رنگ شده و مورد بررسی میکروسکوپی قرار می گرفتند. با توجه به اینکه تمام قارچ های جدا شده محمر بودند بنابراین راههای تشخیص آنها با قارچهای رشته ای متفاوت است.

امروزه پیشرفتهای وسیعی در مورد درمان و پیشگیری از عفونتها قارچی پاتوژن صورت گرفته است واز موارد بروز آن تا حدودی کاسته شده است ولی به همان نسبت بر میزان بروز عفونتها فرست طلب افزوده شده است (۲).

در حال حاضر عفونتها قارچی فرصت طلب ثانویه بوده و نهایتاً در میزان های دارای نقص اینمی بویژه آنهایی که گرانولوسیتوپنی زیر ۱۰۰۰ سلول دارند دیده می شوند. عفونتها گوارشی با گونه های کاندیدا اغلب نتیجه درمان با آنتی بیوتیکها می باشد (۳).

آپاندیسیت حاد، شایع ترین حالت نیازمند جراحی شکم به طور اورژانسی می باشد. آپاندیسیت دارای عوامل اتیولوژیک متعدد بوده که انسداد مجرأ عامل اصلی آن است. این انسداد در ۴۰-۳۰ درصد موارد و گاهی ۸۰-۵۰ درصد موارد موجب آپاندیسیت می گردد. شایعترین عامل انسداد، فکالت بوده و به نسبت کمتر هیپرترووفی لنفوئید، قرار گرفتن تخم و دانه سبزیجات، میوه جات و کرم های روده ای در ایجاد آن دخالت دارند (۴،۵).

بر اساس مطالعات انجام شده قارچهای آسپرژیلوس، مولکور و کاندیدا بصورت Case Report از ضایعه آپاندیسیت جدا شده اند (۶،۷)، لذا با توجه به اهمیت بررسی عوامل قارچی در اعضاء مختلف از جمله دستگاه گوارش و همچنین اندک بودن مطالعات در این زمینه در ایران و جهان به بررسی فراوانی عوامل قارچی در بیمارانی که با علائم بالینی مشکوک آپاندیسیت تحت عمل جراحی قرار گرفته اند پرداختیم.

روش بررسی

مطالعه حاضر، از نوع مطالعه توصیفی- مقطعی (Descriptive-cross sectional) می باشد.

این مطالعه به مدت ۶ ماه یعنی از اول اسفند سال ۱۳۸۲ تا پایان تیر ۱۳۸۳ بر روی بیمارانی که در بیمارستانهای تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی لرستان به لحاظ کلینیکی دچار آپاندیسیت شده بودند انجام گرفت. در این مدت ۲۰۰ نمونه بافت آپاندیس مورد بررسی شده قرار گرفت.

کاندیدا تروپیکالیس)، ۲ مورد ژئو تریکوم، ۱ مورد مخمر کپسول دار مشکوک به کریپتوکوکوس و ۱ مورد از سایر گونه های مخمری بود.

از ۱۰ مورد قارچ تشخیص داده شده ۳ مورد هم در آزمایش مستقیم و هم در کشت نتیجه مثبت داشتند و در هر ۱۰ مورد در مقاطع آسیب شناسی قارچی مشاهده نشد. با توجه به اینکه ایزولاسیون مخمر کپسول دار از بافت آپاندیس غیرعادی می باشد و جزء مایکوفلورای دستگاه گوارش بدن انسان نمی باشد. مخمر کپسول دار مشکوک مورد بررسی بیشتری قرار گرفت که شامل: تهیه سوسپانسیون و تلقیح به حیوان حساس ازمایشگاهی (موش سفید سوری)، محیط کشت نایجر، تست اوره، تست جذب قندها و احیاء نیترات، RFLP و PCR می باشد و نتیجه آن به صورت جدول زیر نمایش داده بوده است. نتایج حاصل از PCR و RFLP به صورت تصاویر ۱ و ۲ نشان داده شده است.

جدول شماره ۱

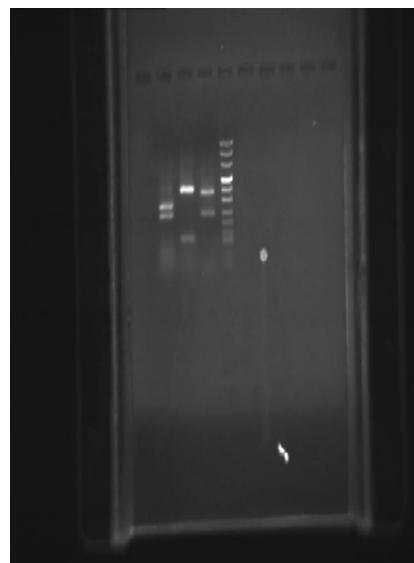
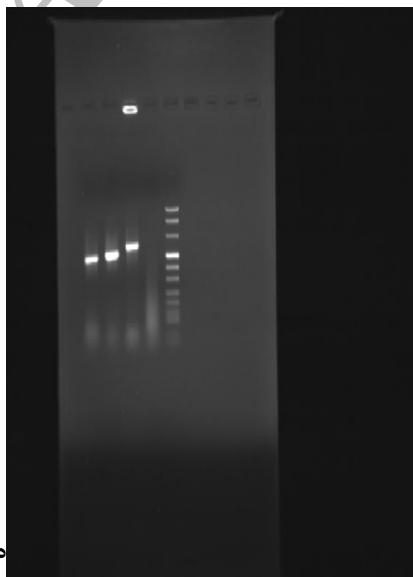
نتیجه تست	نوع تست
-	محیط کشت نایجر
+	تست اوره
±	تلقیح به حیوان آزمایشگاهی
+	تست جذب قندها
-	تست احیاء نیترات
+	PCR
-	RFLP

شکل ظاهری آنها کمترین اهمیت را دارد و خصوصیات فیزیولوژیکی آنها از بیشترین ارزش تشخیصی برخوردار می باشد.

آزمایش هایی که جهت تشخیص و افتراءق این قارچها مورد استفاده قرار گرفته اند شامل ایجاد کلامید و کونیدی، تست جرم تیوب، تست اوره آز، جذب قندها و احیاء نیترات، محیط کروم آگار، تزریق به موش سفید سوری، تست کورن میل آگار CT و انجام PCR و RFLP بوده است.

یافته ها

به منظور بررسی میزان فراوانی آلودگی های قارچی در بیماران با ضایعات آپاندیستی مشکوک از اسفند ماه سال ۱۳۸۲ تا مرداد ۱۳۸۳ به مدت شش ماه ۲۰۰ بیمار که به بیمارستانهای شهر خرم آباد خصوصاً بیمارستان شهدای عشایر که مهم ترین مرکز بیمارستانی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی لرستان می باشد مراجعه نموده و چهار آپاندیستی مشکوک شده بودند مورد عمل جراحی قرار گرفتهند، زائد آپاندیس آنها جدا و مورد بررسی قارچ شناسی قرار گرفت. میانگین سنی جمعیت مورد مطالعه ۲۳/۳ سال ($SD=11/83$) که ۶٪ آنها مذکور با میانگین سنی ۲۳/۱۷ سال ($SD=11/54$) و ۴٪ آنها مؤنث با میانگین سنی ۲۳/۵ سال ($SD=11/25$) است. در این بررسی از تمام نمونه ها آزمایش مستقیم و کشت به عمل آمده و تنها ۱۰ مورد قارچ جدا گردید که شامل ۶ مورد کاندیدا (۴ کاندیدا آلبیکنس و ۲

RFLP شماره ۲

عنوان عامل شایع کاندیدیازیس دستگاه گوارش به حساب می‌آید. در این بررسی کاندیدا آلبیکنس به میزان ۶۷٪ از ضایعه آپاندیسیت جدا شده است. در مقالات میزان جداسازی گونه‌های کاندیدا از دستگاه گوارش بین ۰ تا ۵۵ درصد می‌باشد که این میزان در بعضی مقالات تا ۹۰٪ نیز گزارش شده است. بقیه گونه‌های کاندیدا قدرت بیماری زایی محدودی دارند اما می‌توانند اشکال بالینی کاندیدیازیس را ایجاد نمایند. عفونت ناشی از گونه‌های دیگر مخمر نیز در طول دهه گذشته افزایش یافته است (۱۴-۱۲). ژئوتريکوم مخمر دیگری است که فلور نرمال دستگاه گوارش بوده، و می‌تواند از طریق مواد غذایی و دستگاه تنفس نیز وارد بدن انسان شود و در بیماران دارای سیستم ایمنی معیوب ایجاد ژئوتريکوزیس نماید. فونگمی و عفونت ناشی از ترومای نیز توسط این قارچ گزارش شده است. دستگاه گوارش انسان از بقیه قارچ‌ها از جمله دیگر گونه‌های مخمری نیز در امان نیست. کریپتوکوکوس نئوفورمنس در ۸ تا ۱۸ درصد بیماران ایدزی بیماری ایجاد می‌کند. این قارچ دارای یک کپسول پلی‌ساقاریدی از جنس گلوکورونوزایلو مانان بوده که یک فاکتور ویرولانس مهم محسوب می‌شود (۱۵). مخمر اوره آز مشبت و کپسولداری که از ضایعه آپاندیسیت جدا شده از مرد ۱۹ ساله‌ای بدست آمده که سابقه تماس طولانی با کبوتر قبل از عمل جراحی داشته است. اگرچه نتایج تست‌های فیزیولوژیک و بیوشیمیایی انجام شده بر روی نمونه جدا شده از آپاندیسیت دال بر این است که مخمر جدا شده گونه‌ای RFLP کریپتوکوکوس است ولی تست‌های مولکولی (PCR و تصویر شماره ۱ و ۲) که در این مطالعه برای تائید گونه نئوفورمنس انجام شد و تفاوت‌های الگوی الکتروفورتیک موجود حاکی از این است که گونه مزبور مخمری غیر از کریپتوکوکوس نئوفورمنس است. این مشاهدات در دو محور می‌تواند مورد بحث قرار گیرد. ۱- این مخمر با توجه به شواهد فنوتیپیک کریپتوکوکوس نئوفورمنس است ولی قطعه آن به طور استثنائی با سایر کریپتوکوکوس نئوفورمنس‌ها ITS

PCR شماره ۱

وجود کپسول در یک مخمر فاقد رنگدانه، ذهن تکنسین آزمایشگاه را به سوی قارچ کریپتوکوکوس متوجه می‌سازد. نمایش چنین ایزوله‌ای بر روی محیط اوره، تشخیص را در مورد کریپتوکوکوس نئوفورمنس فراهم می‌آورد (۹). با توجه به اینکه در بین مخمرها تنها قارچ کپسول دار بیماریزا، کریپتوکوکوس می‌باشد و نتایج تکمیلی انجام شده روی آن کریپتوکوکوس بودن آنرا تایید می‌کند می‌توان نتیجه گرفت که مخمر کپسول دار جدا شده گونه‌ای از کریپتوکوکوس خواهد بود. البته باید خاطر نشان کرد که قارچ رودتورولا گلوتینیس دارای سوش‌هایی می‌باشد که گاهی از اوقات کپسول‌های کوچکی ایجاد می‌کنند ولی تست لاکتوز در مورد رودتورولا گلوتینیس منفی می‌باشد.

بحث

قارچ‌ها در همه جا حضور دارند. بعضی از آنها ارگانیسم‌های کومنسالی هستند که روی پوست، سطوح مخاطی، روده و دستگاه ادراری زندگی می‌کنند. همچنین قارچ‌ها قادر به ورود به بدن انسان از طریق دستگاه گوارش و تنفس می‌باشند. بنابراین انسانها به طور ثابت در معرض قارچ‌ها هستند و به علت بکارگیری روش‌های جدید تشخیصی - درمانی، بروز عفونت ناشی از گونه‌های کاندیدا و دیگر قارچ‌ها در طی دو دهه گذشته افزایش یافته است. با توجه به بکارگیری این روشها خصوصاً درمان‌های سرکوب کننده ایمنی و استفاده از آنتی‌بیوتیک‌های وسیع‌الطبیف شاهد بیماری‌زایی گونه‌های قارچی ساپروفتی هستیم که تاکنون در انسان بیماری ایجاد نکرده‌اند و در مجلات و مقالات جدید گزارش این قارچ‌ها مشاهده می‌شود (۱۱، ۱۰).

شایع‌ترین گونه‌های مخمری که عامل بیماری انسانی هستند، شامل کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا تروپیکالیس، کاندیدا گلابراتا، کاندیدا پاراپسیلولزیس و کریپتوکوکوس نئوفورمنس می‌باشد. کاندیدا آلبیکنس مهم‌ترین گونه کاندیدا بوده که باعث بیماری در انسان می‌شود و در اغلب کتب و مقالات به

نفر از ۲۰۰ نفر) لذا همه موارد مثبت قارچ‌های جدا شده که تماماً مخمر هستند در همین گروه سنی قرار دارند (۴،۵). در این بررسی تعداد ۱۰ مورد عناصر قارچی به صورت سلول‌های مخمری در لام مستقیم و کشت از ضایعه آپاندیسیت جدا شده، که ۶ مورد گونه کاندیداکه چهار مورد کاندیدا آلبیکنس، و دو مورد کاندیدا تروپیکالیس می‌باشند. دو مورد گونه ژئوتریکوم، یک مورد مخمر کپسول دارو یک مورد سایر از گونه‌های مخمری می‌باشد. از تعداد کل موارد تنها ۳ نمونه در آزمایش مستقیم با KOH دارای سلول‌های مخمری بوده‌اند و مشاهده این سلول‌های مخمری در KOH ایک نتیجه مثبت تلقی می‌گردد. از طرفی جدا شدن قارچ‌ها در کشت خصوصاً آنهایی که جزء مایکوفلورای بدن نمی‌باشند بسیار حائز اهمیت بوده و ارزش آن کمتر از مشاهده قارچ در لام مستقیم KOH با آسیب‌شناسی نمی‌باشد.

نتیجه‌گیری

افرادی که تحت درمان با آنتی بیوتیک‌ها قرار می‌گیرند و یا دارای بیماری زمینه‌ای بوده، ممکن است دچار آپاندیسیت شوند. با وجودیکه در این بررسی ۵ درصد از عوامل آپاندیسیت را قارچها تشکیل می‌دهند، اما با توجه به بررسی‌هایی بعمل آمده از سابقه بیماران ممکن است این عوامل جزء فلور نرمال آپاندیس بوده و فقط بعد از انسداد بتوانند عفونت را تشدید نمایند و به عنوان عامل ثانویه آپاندیسیت عمل نمایند و عامل اولیه آپاندیس نباشند. همان‌طوری که در هدف کاربردی طرح عنوان شده، که در صورت بالا بودن فراوانی عوامل قارچی در بافت آپاندیس می‌توان درمان دارویی را به سمت داروهای ضدقارچی سوق داد تا بتوان از میزان جراحی‌ها کاست. با توجه به اینکه میزان فراوانی عوامل قارچی در این بررسی بالا نیست در نتیجه نمی‌توان درمان دارویی را به سمت داروهای ضد قارچی سوق داد تا از تعداد جراحی‌های انجام شده آپاندیسیت کاسته شود.

تقدیر و تشکر

اختلاف دارد. ۲- این مخمر گونه کریپتوکوکوس نیست ولی مخمری است که خصوصیات فنوتیپیک آن تشابه بالایی با کریپتوکوکوس نوفورمنس دارد. در مجموع باستهای تسلیم (Sequensing) در مورد آن انجام شود تا تکلیف آن معلوم شود. این کار مستلزم انجام تستهای دقیق‌تر و پرهزینه‌تر است که طبعاً زمان بیشتری می‌طلبد و ما در آینده به نتایج آنها دست خواهیم یافت. در هر صورت جدا شدن قارچ مذکور از زائد آپاندیس قبل اهمیت می‌باشد زیرا جزء مایکوفلورای دستگاه گوارش و بدن انسان نمی‌باشد و با قارچ‌های دیگر جدا شده مثل کاندیدا تفاوت دارد.

آپاندیسیت یکی از شایع‌ترین بیماری‌های حاد جراحی است. میزان بروز آپاندیسیت حاد به موازات تکامل سیستم لنفاوی افزایش می‌یابد و حداکثر میزان آن در ابتدای دوران بزرگسالی می‌باشد. آپاندیسیت در مردان بخصوص در دوران بلوغ شایع‌تر است. انسداد مجرای آپاندیس مهم‌ترین عامل عفونت می‌باشد که در ۳۰ تا ۴۰ درصد و بعضی در ۵۰ تا ۸۰ درصد موارد آنرا علت آپاندیسیت می‌دانند. شایع‌ترین عامل انسداد فکالت بوده و به نسبت کمتر هیپرتروفی لنفوئید، تخم و دانه سبزیجات و میوه‌جات و کرم‌های روده‌ای دخالت دارند. قارچها نیز از این قضیه دور نبوده و ممکن است از طریق هیپرتروفی بافت لنفوئیدبا عث انسداد لومن آپاندیس شوند (۴،۵).

آپاندیسیت در مردها بیشتر از زنها اتفاق می‌افتد. توزیع فراوانی جنسی عفونت کاندیدایی تحت تاثیر عوامل مساعد کننده و زمینه‌ساز می‌باشد و حساسیت هر دو جنس زن و مرد در شرایط مشابه یکسان است. در این بررسی ۴/۲ درصد از موارد مثبت را زن‌ها و ۶/۳ درصد موارد را مردها به خود اختصاص داده‌اند که بر حسب تست آماری X^2 اختلاف معنی‌داری بین میزان شیوع عفونت و متغیر جنس وجود ندارد ($P=0.51$).

در توزیع سنی، با توجه به اینکه آپاندیسیت حاد، اساساً یک بیماری نوجوانان و بالغین جوان است و بیشترین تعداد بیمار در این بررسی در سنین ۱۱ تا ۳۰ سال قرار دارند (۱۳۷).

شناسی پزشکی دانشکده بهداشت قدردانی می‌گردد.

در پایان از زحمات خانم دکتر کردبجه، خانم دکتر زینی و خانم جعفریان منشی محترم گروه انگل شناسی و فارج

REFERENCES

۱. شادزی شهلا، «قلچ شناسی پزشکی و اکتینو میست های بیماری زا »، جهاد دانشگاهی اصفهان، صفحه ۱۵۰-۱۷۰ ، ۱۳۷۹ .
۲. زینی فریده، مهدی امیر علی، امامی مسعود، «قارچ شناسی پزشکی جامع» مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران ، ۳۲-۳۷ ، ۱۳۷۷ .
3. Bullock NE, Deep GS; Medical mycology in crisis . J Lab. Clin .Med .**102**: 685-93,1989.
4. Schwartz, Shires Spencer, Daily Fischer Gallo Way.; Principles of surgery, 7 th edition, Mac Graw-Hill. co. vol3:cha.27 1999.
5. Cotran Rs, Kumar V,Collin St. Robbins Pathologic Basis of Disease. 6 th edition. W.B Saunders. co .838-840,1999.
6. Sasaki S, Yamazaki E, Ueda S, Yoshida M, Kato K, Tamura T, Tanabe J, Harano H, Ogava K, Matsuzaki M, Mohri H, Usuda Y, Kitamura H, Ookubo T. Acute appendicitis caused by mucorales in a patient with severe aplastic anemia: report of an autopsy case. rinsho ketsueki. 37(2):252-7,1996.
7. Ashraf H, Ibrahim M,Talal A, Malki a, and Morad N.; primary Locally infiltrative gastro intestinal aspergiloma non- utropenicchild. J. coll. Surg. Edino.335-338, 2002.
8. Moyana TN,Kulaga A,Xiang J.; Granulomatous appendicitis in acute myeloblastic Leukemia: expanding the clinopathologic spectrum of invasive candidiasis: Arch Pathol Lab Med. 120: 203-5,1996.
9. E.G.Evans&M.D.Richarson.; Medical Mycology A PRACTICAL APPROACH. Oxford New Yorks Tokyo 97-109,1989.
10. Fraser, V. J., M. Jones, J. Dunkel, S. Storfer, G. Medoff, and W. C. Dunagan.. Candidemia in a tertiary care hospital: epidemiology, risk factors, and predictors of mortality. *Clin. Infect. Dis.* **15**:415-421 1992.
11. SP Fischer- hoch, L Hutwanger. Opportunistic candidiasis: an epidemic of the 1980s. *Clin Infect Dis* 21:897-904, 1992.
12. Hazen, K. C., New and emerging yeast pathogens. *Clin. Microbiol. Rev.* **8**:462-478, 1995.
13. Venitia M. Cooke, R. J. Miles, R. G. Price, G. Midgley, W. Khamri, and A. C. Richardson.; New Chromogenic Agar Medium for the Identification of *Candida* spp. , American Society for Microbiology Appl Environ Microbiol, 68(7): 3622–36279, 2002.
14. Collier L, Balowos A, sussuman M. 1998; Topley & Wilson's Microbiology and Microbial infections, Vol: 4, 9th ed. Arnold, London. Sydney, Auckland, Newyork, 57-67, 1998.
15. Johanna Rivera, Marta Feldmesser, Michael Cammer, and Arturo asadevall.; Organ-Dependent Variation of Capsule Thickness in *Cryptococcus neoformans* during Experimental Murine Infection. Infection and Immunity, p. 5027-5030, Vol. 6, 1998.